

Til lovforslag nr. L 236. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 18. maj 1994

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af ligningsloven

(Beskatning af forskerstuderende i udlandet, beskatning af værelsesudlejning og udlejning af en helårsbolig en del af året)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Forskningsrådenes Formandskollegium og Risø.

Der er af skatteministeren og et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Et af udvalgets spørgsmål og skatteministerens svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Centrum-Demokraternes, Det Radikale Venstres og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres og Fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af ministeren under nr. 7 og de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag og vil ved 2. behandling stemme hverken for eller imod de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Mindretallet har med glæde konstateret, at de forskerstuderende kan opnå fuldt fradrag

for befordring, når blot de får fordelt deres lønnede del af arbejdstiden på netop de dage, de er på læreanstalten/universitetet. Men efter mindretallets opfattelse havde det været mere regulært at sidestille forskerstuderendes indsats med andre indtægtsgivende arbejder.

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

1) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 7 K, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår »til personer, der ikke er forskerstuderende, og«.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, CD, RV og KRF):

2) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 7 K ændres i *stk. 1* »Legater til personer, der ikke er forskerstuderende, og der er betinget af« til: »Legater til andre personer end forskerstuderende, som er betinget af«.

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

3) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 7 K, *stk. 1*, udgår 2. og 3. *pkt.*

4) I den under *nr. 1* foreslåede affattelse af § 7 K, *stk. 3*, udgår i 1. *pkt.* ordene »Løn eller«.

5) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 7 K, stk. 3, udgår 2., 3. og 4. pkt.

6) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 7, K, stk. 4, udgår ordene »samt legater til dækning af forskerstuderendes dokumenterede udgifter til rejse mellem Danmark og studiestedet«.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

7) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 7 K affattes stk. 6 således:

»Stk. 6. Legater er indkomstskattefrie, såfremt de er betinget af, at de anvendes til dækning af omkostninger ved videnskabelige arbejder, herunder en højere uddannelsesinstitutions udgifter til forskerstuderendes studier.«

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

8) Den under nr. 1 foreslåede affattelse af § 7 K, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Udgifter, som dækkes af et indkomstskattefrit legat, kan ikke fradrages eller afskrives i den skattepligtige indkomst. Skattefriheden for ellers skattefrie godtgørelser bortfalder, i det omfang udgifterne kan dækkes af den indkomstskattefrie del af enten stipendium efter lov om statens uddannelsesstøtte eller andre legater. Skattefriheden for ellers skattefrie stipendier efter lov om statens uddannelsesstøtte bortfalder, i det omfang det skattefrie beløb efter stk. 3 kan dækkes af den indkomstskattefrie del af andre legater.«

Til § 2

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, SF, CD, RV og KRF):

9) *Stk. 2* affattes således:

»Stk. 2. § 1, nr. 1, har virkning for uddannelsesstøtte til forskerstuderende, der er ydet med virkning fra 1. januar 1993 og senere. § 1, nr. 1, har endvidere virkning for legater til dækning af en højere uddannelsesinstitutions omkostninger ved en forskerstuderende fra den 1. januar 1993. § 1, nr. 1, har virkning for andre legater, der er erhvervet den 1. januar 1995 eller senere, og for løn, der er optjent denne dato eller senere.«

Af et *mindretal* (KF, V og FP):

10) *Stk. 2, 2. pkt.*, udgår.

Bemærkninger

Til nr. 1, 3-6, 8 og 10

Med ændringsforslagene sikres, at der ikke med vedtagelsen af lovforslaget sker forringelser af fradragene for forskerstuderende i udlandet med overenskomstmæssig løn, forskerstuderende i udlandet med private legater samt andre studerende i udlandet med private legater.

Til nr. 2

Ændringen er redaktionel.

Til nr. 7

Legater til dækning af udgifter ved videnskabelige arbejder er efter gældende ret skattefrie. Ændringsforslaget går ud på en udvidelse af begrebet omkostninger ved videnskabelige arbejder, således at det også omfatter en højere uddannelsesinstitutions omkostninger ved uddannelse af den forskerstuderende.

Forskeruddannelsesreformen er bygget op således, at de forskerstuderende til dækning af deres leveomkostninger modtager enten statens uddannelsesstøtte, overenskomstmæssig løn (et kandidatstipendium) eller private legater. Dette er nærmere beskrevet i lovforslagets bemærkninger. Lovforslaget går ud på at gennemføre skattefrihed af denne støtte for et beløb svarende til tre SU-stipendierater under udlandsophold. Nærværende ændringsforslag ændrer ikke heri. Støtten (legatet til udlandsophold) vil typisk være indeholdt i et generelt uddannelsesstilskud til dækning af selve uddannelsesinstitutionens omkostninger ved uddannelse af den forskerstuderende. Det omfatter bl.a. udgifter til vejledning, materialeudgifter etc. og en andel af institutionens generelle administrationsomkostninger.

Nærværende ændringsforslag vedrører beskattningen af den del af uddannelsesstilskuddet, der dækker institutionens omkostninger.

Uddannelsesstilskud kan f.eks. ydes af forskningsrådene eller forskningsakademiet, men det kan også ydes af private fonde. Uddannelsesstilskuddet ydes i den studerendes interesse

(til dækning af udgifter ved uddannelsen), og man vil derfor formentlig i en række tilfælde komme ud for, at det efter en skatteretlig vurdering må siges at blive ydet til den studerende. Det gælder også, selv om det vil blive ydet direkte til undervisningsinstitutionen uden at komme den studerende i hænde.

Der er formentlig ikke en så konkret og individuel sammenhæng mellem den forskerstuderendes projekt og de omkostninger, som dette tilskud dækker, at det med sikkerhed er skattefrit efter den gældende formulering af § 7 K, stk. 6. Det foreslås at undgå usikkerheden ved hjælp af en udtrykkelig bestemmelse om, at legater til dækning af uddannelsesinstitutionens omkostninger er skattefri. Ændringsforslaget giver kun skattefrihed for institutionens ovenfor omtalte omkostninger ved uddannelse af den forskerstuderende, udgifter til vejledning, materialeudgifter og lignende omkostningsbeløb og en andel af institutionens generelle administrationsomkostninger.

Hvis institutionen af uddannelsestilskuddet derimod udbetaler f.eks. rejsetilskud til den

studerende, må skattepligten af dette beløb bedømmes efter de almindelige regler og ikke efter den her foreslåede udvidelse af reglen om omkostninger ved videnskabelige arbejder. Det betyder, at hvis der af uddannelsestilskuddet betales en rejse til en forskerstuderende, beskattes den del, der eventuelt måtte overstige grænsen for skattefrihed i den foreslåede § 7 K, stk. 3 og 4. På samme måde gælder, at hvis institutionen modtager et løntilskud til brug for den studerendes aflønning som undervisningsassistent, skal dette tilskud naturligvis beskattes hos den studerende, når det udbetales til den pågældende.

Til nr. 9

Det er kun 2. pkt., der er nyt i forhold til det fremsatte lovforslag. Det foreslås i 2. pkt., at skattefriheden for uddannelsestilskuddet skal have virkning fra forskeruddannelsesreformens ikrafttræden den 1. januar 1993.

Anne-Marie Meldgaard (S) Hjortnæs (S) Klaus Hækkerup (S) Pia Gjellerup (S)

Henning Nielsen (S) Bjarne Laustsen (S) Sonja Albrink (CD) Elisabeth Arnold (RV)

Ole M. Nielsen (KRF) Aagaard (KF) fmd. Kirkegaard (KF) Flemming Hansen (KF)

Peter Brixtofte (V) nfmd. Svend Heiselberg (V) Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP)

Jens Thoft (SF)

Et af udvalgets spørgsmål til skatteministeren og dennes besvarelse heraf**Spørgsmål:**

I betragtning af, at Ph.D.-studerende både har SU-indtægt, der ikke berettiger til befodringsfradrag, og lønindtægt, der berettiger til befodringsfradrag, bedes oplyst, hvordan skattevæsenet i praksis beregner befodringsfradraget.

Svar:

Efter reglerne i ligningslovens § 9 C kan der

foretages fradrag for befodrning frem og tilbage mellem sædvanlig bopæl og arbejdssted. Det vil sige, at der kan foretages fradrag for hver arbejdsdag, hvor der foretages befodrning mellem bopælen og det sted, hvor der udføres et indtægtsgivende arbejde. Det afgørende for beregningen af fradragets størrelse er antal faktiske lønnede arbejdsdage. Befodringsfradraget påvirkes ikke af, at lønmodtageren har SU-indkomst ud over sin lønindtægt.